

Kestävän ja ekomatkailun laatu järjestelmien kehittäminen Suomessa

Sidosryhmäseminaari eurooppalaisesta ekomatkailun standardista ja
ajankohtaisesta kehityksestä kestävässä matkailussa

Pekka Alhojärvi

maanantaina 18.11.2013 klo 9.00

Tieteiden talo, Kirkkokatu 6, 00170 Helsinki

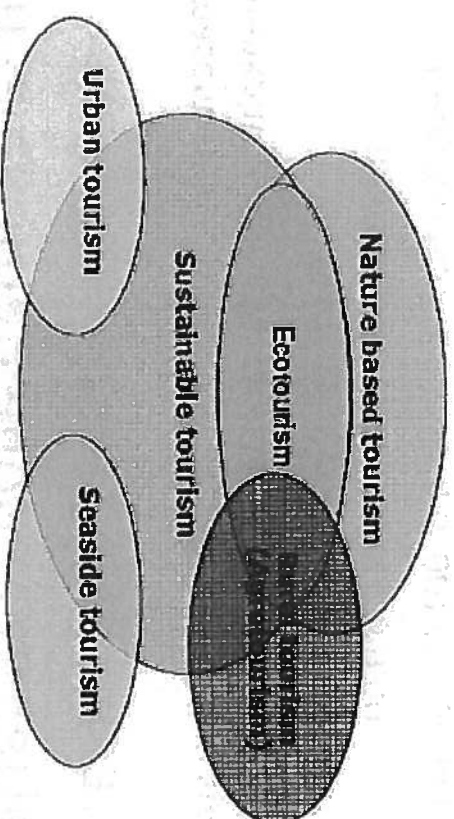

European
Ecotourism
Network

Lifelong
Learning
Programme

Ekomatkailu – kestävä luontomatkailu

Territorial levels for making tourism more sustainable

(Herbert Hamel/ ECOTRANS -DestiNet, Nov. 2013)

World

Sustainable and
Ecotourism
worldwide

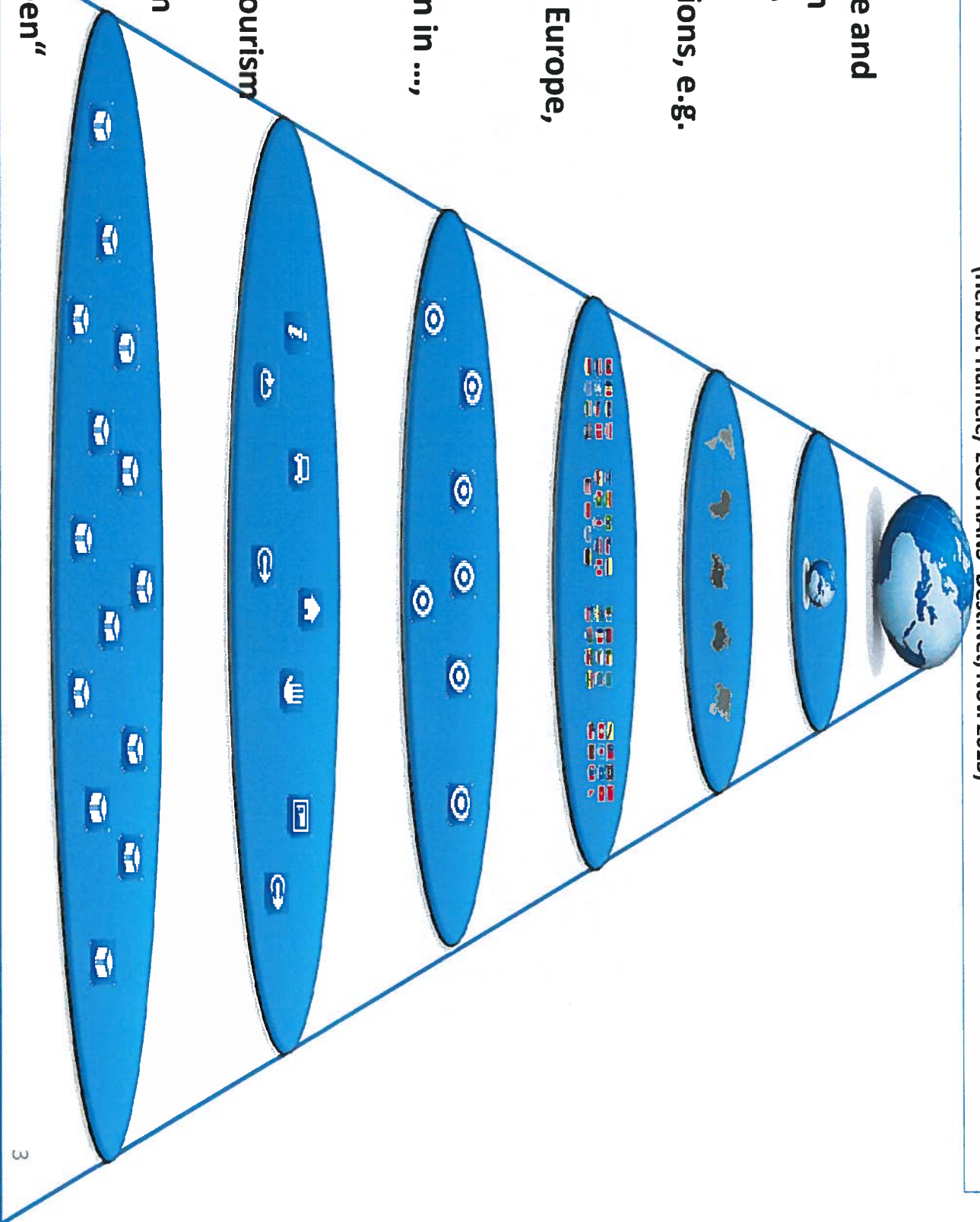
Global regions, e.g.
Europe

Country in Europe,
e.g. ...

Destination in ...,
e.g.

Certified Tourism
in the
destination

Other „green“
businesses

**Kasvi- ja
eläintuotanto**

-- Luonnu

Maatila

Metsätalous
-- FSC-sertifioitu

Majoituspalvelut

-- vihreä
laatujärjestelmä

Energia

-- oman kasvi- ja
eläintuotannon
jätteet, metsästä
energiapuuta &
sähkö uusiutuvaa

Ongelmakokonaisuuksia ja kysymyksiä 1/2

Ongelma-/asiakokonaisuus

- Kestävyyys matkailussa: arvottaminen ja mittaaminen; taloudelliset ja muut arvot ja tilastolliset laskentaperusteet
- Yhteinen/-set eurooppalainen laatuja-jestelmä sekä kansalliset sertifiointijärjestelmät: tarpeet ja soveltamisperiaatteet

Kysymyksiä

- Suhde ilmastonmuutokseen, ekologisen jalanjäljen soveltaminen, ekosysteemiä-veluperusteinen tarkastelu; kulttuuri-, sosiaaliperusteiset arvot ja niiden mittaus
- Suojelualueet vrt. muut luonnonvarojen käytön pohjalta määritetyt alueet, virkistysalueet, talouskäyttöalueet; eri käyttömuotojen yhdistelmät esim. biosfääri-, valuma- yms. alueet
- Tuotannon ja palvelujen tuottajat
- Järjestelmien ja sertifiointin validointi
- Ohjaus versus markkinamekanismit
- Globaalit, yhteiskunnalliset ja yksityiset hyödyt ja muut arvot sekä niiden rooli järjestelmien ylläpidossa ja johtamisessa sekä rahoituksessa versus eri tason kustannukset ja muut menetykset/tappiot, hallinnolliset taakat

Ongelmakokonaisuuksia ja kysymyksiä 2/2

- EEN, EETLS, ECOLNET
- Miten sovelletaan ja hyödynnetään Suomessa
- Miten organisoidaan ja organisoidutaan lähiaikoina ja pitemmällä aikavälillä
- Tarvekartoitukset: laatujärjestelmät, loppukäyttäjät: kohdealueet/kohteet, yritykset, evaluoijat, validioijat
- Suhde opetukseen ja koulutukseen eli sovellettavuus ja käyttömahdollisuudet opetusohjelmissa, metodisesti, sisällöllisesti ja välineenä; eri tason ja kohderyhmien opetuksessa ja koulutuksessa
- Tuotteiden testauksen laajentaminen ja jatkokehittely tarpeiden mukaisesti

Seminaarin ohjelma

- 8.45 – Aamukahvi/-tee
- 9.00 – Tilaisuuden avaus sekä kestävä matkailun ja laatu järjestelmien kansainvälinen kehittäminen
 - Pekka Alhojärvi, *European Ecotourism Network*
 - 9.30 – Kestävä ja ekomatkailu sekä niiden kehityssuuntia Euroopassa
 - Lasse Lovén, *EUROPARC Sustainable Tourism Working Group*
 - – Kommenttipuheenvuoroja
 - 10.15 – Matkailun kehittäminen suojelu- ja virkistysalueilla sekä niiden laatu järjestelmät
 - Matti Tapaninen, *Metsähalitus*
 - – Kommenttipuheenvuoroja
 - 11.00 - 12.00 – Lounas (omakustantainen)
 - 12.00 – Virkistyskäytön indikaattorit ja seuranta – pohjois-eurooppalainen näkökulma
 - Tuija Sievänen, *Meta*
 - 12.45 – Matkailun laatu- ja ympäristöohjelmat Suomessa
 - Tom Källroos ja Katja Winogradow, *Haaga-Perho*
 - 13.30 – Kahvi-/teetauko
 - 14.00 – Eurooppalaisen ekomatkailun laatu järjestelmän kehittäminen: EEN, EETLS ja ECOLNET
 - Pekka Alhojärvi, *European Ecotourism Network*
 - 14.30 – Mitä matkailualan yrittäjät ja pienyritykset, yhdistykset ja verkostot tarvitsevat sertifioinnilta ja laatu järjestelmiltä?
 - – Pienesityksiä ja kommenttipuheenvuoroja
 - 16.00 – Johtopäätöksiä ja tilaisuuden päätös

EEN, EETLS ja ECOLNET 1/3

- EEN on European Ecotourism Network eli Eurooppalainen ekomatkailun verkosto; <http://www.ecotourism-network.eu>
- ECOLNET on European Ecotourism Knowledge Network eli Eurooppalaisen ekomatkailun tietoverkosto; <http://www.ecotourism-network.eu/en-about-us/en-ecolnet>
- EETLS on European Ecotourism Labelling Standard eli Eurooppalainen ekomatkailun laatujärjestelmä
- Collaborative partners: Networks for national parks in Europe
 - Europarc Federation; <http://www.europarc.org>; European Charter for Sustainable Tourism in Protected Areas
 - Metsähallitus: Kolim ja Syötteen kansallispuistot
 - PAN Parks, European Wilderness Network; <http://www.panparks.org>; European Charter for Sustainable Tourism in Protected Areas
 - Metsähallitus: Oulangan ja Saaristomeren kansallispuistot
- Supportive active structures:
 - ECOTRANS; <http://www.ecotrans.org>
 - DESTINET; <http://www.destinet.eu>

EEN, EETLS ja ECOLNET 2/3

- **ECOLNET** (<http://www.ecotourism-network.eu/en-about-us/en-ecolnet>; myös suomeksi <http://www.ecotourism-network.eu/en-about-us/en-ecolnet>)
 - Euroopan ekomatkailun tietoverkosto on kolmiavuotinen hanke (2010-13), jota on rahoittanut EU:n Elinikäisen oppimisen ohjelma, jonka tavoitteina on ollut kehittää oppimisen sisältöä ja välineitä perustuen eurooppalaiseen ekomatkailun laatujärjestelmään (EETLS) jota myös työstettiin hankkeen aikana sekä saattaa yhteen erilaisia aiheesta kiinnostuneita sidosryhmiä EEN:n avulla.
 - Hankkeen tuotteina syntyivät itsearviointin työvälineet yrityksille sekä laatu- ja sertifiointijärjestelmien evaluoijille.
 - Tuotteita testattiin maittain ja tulosten pohjalta tuotteita ja arvoitinvälineitä on jatkokehitelty.
 - Suomessa vastuutahona on ollut Silvicultura Oy, jolta lisätietoja hankkeesta ja sen jatkosta: pekka.alhojarvi@silvacultura.com
 - Hankkeessa ovat olleet mukana: Prisma Center for Development Studies, Kreikka (johto), Edinburgh Napier University, Skotlantti/UK, Ecotrans e.V, Saksa, Estonian Ecotourism Association ja Estonian University for Life Sciences, Viro, Ecotono, Equipo consultor Medio Ambiente, Turismo y Desarrollo, Espanja, CTS, Sustainable Tourism Department ja Imaginary srl, Italia, Pan Parks Foundation, Alankomaat, ECEAT – projects, Alankomaat sekä Association of Ecotourism in Romania, Romaniasta.
- **EEN on European Ecotourism Network eli Eurooppalainen ekomatkailun verkosto:** <http://www.ecotourism-network.eu>
 - Verkosto luotiin ECOLNET-hankkeen aikana ja se on ollut järjestämässä 2 Eurooppalaista ekomatkailun kansainvälistä konferenssia: Virossa 2011 ja Romaniassa 11/2013: <http://www.eco-romania.ro>
 - Verkostoitumista on edistetty luomalla EEN sivusto ja siihen liittyvät keskustelutilat facebookin, linkedinin ja ningin kautta, järjestämällä 9 kansallista seminaaria ja työpajaa sekä osallistumalla kansainvälisiin ja kansallisiin tapahtumiin
 - Ehdotetaan, että kiinnostuneet ilmoittautuvat EEN verkostoon jäseniksi ja ning keskustelutilaan suomalaiseseen ryhmään (mikäli luodaan)
 - Verkostoa tullaan organisoimaan uudelleen ECOLNETin jälkeen, ja kiinnostuneiden suomalaisten tahojen ja henkilöiden kannattaa ottaa yhteyttä: pekka.alhojarvi@silvacultura.com

EEN, EETLS ja ECOLNET 3/3

- EETLS, European Ecotourism Labelling Standard, ja siihen liittyvä käsikirja löytyvät linkin (<http://www.ecotourism-network.eu/en-about-us/en-ecolnet>) kautta, englanniksi, suomalainen versio on täydennettävänä
 - EETLS on ensimmäinen alueellinen laatujärjestelmä, jonka Maailman Kestävän matkailun neuvosto (Global Sustainable Tourism Council) on hyväksynyt noudattaen Maailman kestävän matkailun kriteerejä
 - EETLS koostuu neljästä kriteeriryhmästä, 38 kriteeristä ja 128 indikaattorista
 - EETLS on muodostettu pääasiassa Ecolnettä edeltävän Ecodestinet- hankkeen aikana vv. 2007-09, ja siinä pyrittiin yhdistämään relevantteimpia Euroopassa voimassa ja käytössä olleita laatujärjestelmiä kriteeri- ja indikaattoritasoilla sekä kansainvälisiä ns. parhaita käytäntöjä synteetiksi
 - EETLS on luonteeltaan siis nykyisiä sertifiointijärjestelmiä täydentävä perusta, joka asettaa minimivaatimukset hyväksyttävissä oleville standardeille, joita siis sekä sertifiointi- ja laatujärjestelmät voivat käyttää omaan ns. bench-merkkaukseensa ja muotoilla omia vaatimuksiaan. Eli varsinaisena tavoitteena on luoda perusta eurooppalaiselle ekomatkailun laatusertifioinnille vertaamalla toimivien sertifikaattien yhteensovittavuutta EETLS:n kanssa
- ECOTRANS (<http://www.ecotrains.org>)
 - Sai alkunsa v. 1988 Euroopan Matkailu ja Ympäristö- konferenssin jälkeen minkä pohjalta v.1993 perustettiin yhdistys, jonka päätehtävänä on yhdistää talous- ja ekologisia kysymyksiä matkailun saralla, ja edistää aiheeseen liittyvä tiedon ja osaamisen kehittämistä. Sillä on vahva ja toimiva linkitys Maailman kestävän matkailun neuvostoon ja sitä kautta YK- ja muihin alan kansainvälisiin järjestöihin.
 - Ylläpitää DestiNet portaalia, joka puolestaan on rekisteröity YK:n kestävän kehityksen yhteistyöohjelmaan partneriuuden muodossa . Vuodesta 2005 portaalin keskeisimmiksi globaaleiksi tukijoiksi ovat tulleet Euroopan Ympäristö virasto, EEA, Maailman Matkailun Neuvosto WTO ja YK:n ympäristöohjelma, UNEP. (<http://destinet.eu>)